

Rahalaitosten tasetilaston rikkomusten seurantajärjestelmä

Suomen Pankin oikeus kerätä tilastotietoja rahalaitoksilta perustuu neuvoston asetukseen Euroopan keskuspankin (EKP) valtuuksista kerätä tilastotietoja¹, ja rahalaitosten taseraportointi perustuu EKP:n tasetilastoasetukseen². Kansalliset keskuspankit ovat pitäneet kirjaa raportointivelvollisuuksien täyttämistä vuoden 1999 syyskuun tilanteesta lähtien. Seurannasta kertyneiden kokemusten pohjalta EKP on luonut koko euroalueelle ns. rikkomusten seurantajärjestelmän (*non-compliance* -järjestelmä).

EKP-tilastoinnin tavoitteena on tuottaa rahalaitossektoria kuvaavat tilastot nopeasti, mutta samalla korkeat laatuvaatimukset täyttäen. Jokainen euroalueen rahalaitos on raportointivelvollinen, ja mikäli rahalaitos ei täytä asetuksessa tilastoinnille määriteltyjä velvollisuuksia, EKP voi neuvoston asetuksen nojalla määrätä sille seuraamuksia asetuksessa määriteltyyn enimmäismäärään asti³.

Taatakseen euroalueen rahalaitosten tasapuolisen kohtelun EKP on luonut tasetilastoinnin rikkomusten seurantajärjestelmän. Seurannan avulla tuotetaan riittävät ja vertailukelpoiset tiedot kaikista rikkomuksista. Näiden pohjalta EKP:n johtokunta päättää tiedonantajaan mahdollisesti kohdistuvista seuraamuksista. Suomen Pankki on soveltanut menettelyä tammikuun 2005 tasetiedoista alkaen. Rahalaitoksia koskevat rikkomustiedot eivät ole julkisia tietoja, mutta Suomen Pankki tiedottaa kuitenkin tiedonantajaa tapahtuneista rikkomuksista.

Järjestelmässä seurataan tietojen toimittamista, tarkkuutta ja käsitteellistä vastaavuutta koskevien vähimmäisvaatimusten noudattamista.⁴ Rikkomus tapahtuu, jos

- tasetiedot myöhästyvät Suomen Pankin raportointikalenterista ilmenevästä määräajasta tai niiden tekninen muoto ei noudata Suomen Pankin määritelmiä,
- saamiset ja velat yhteensä eivät täsmää tai alaerät (ja taseen neljännesvuosittaiset erittelyt) eivät summaudu/täsmää,
- tasetiedot eivät noudata tasetilastoasetuksessa olevia määritelmiä ja luokitteluja, tai tilastoon tehtävät revisiot ovat poikkeuksellisen suuria.

¹ Neuvoston asetus (EY) N:o 2533/98, muutettu 2015/373, Euroopan keskuspankin valtuuksista kerätä tilastotietoja. (EYVL L 318, 27.11.1998, s.8).

² EKP:n asetus (EKP/2013/33, muutettu EKP/2014/51) rahalaitossektorin taseesta

³ Neuvoston asetuksen (EY) N:o 2533/98 7. artiklan mukaan EKP voi määrätä myöhästymisistä enintään 10 000 euron päivittäisen uhkasakon, jolloin sakon kokonaismäärä ei saa ylittää 100 000 euroa. Muista rikkomuksista EKP voi määrätä enintään 200 000 euron sakon. Muita seuraamuksiin liittyviä lakitekstejä ovat Neuvoston asetus (EY) N:o 2532/98, muutettu EKP/2014/19 Euroopan keskuspankin valtuuksista määrätä seuraamuksia (EYVL L318, 27.11.1998, s.4) ja Euroopan keskuspankin asetus (EY) N:o 2157/1999 Euroopan keskuspankin valtuuksista määrätä seuraamuksia (EKP/1999/4, muutettu EKP/2014/18).

⁴ Katso tasetilastoasetuksen (EKP/2013/33) liite IV, sivu 71.

8.1.2016

Julkinen

Rikkomus voidaan luokitella vakavaksi rikkomukseksi, jos kyseessä on:

- johdonmukainen tietojen tarkistuksia koskevien vähimmäisvaatimusten noudattamatta jättäminen, tai
- virheellinen raportointi petostarkoituksessa, tai
- johdonmukainen virheellisten tietojen toimittaminen, tai
- Suomen Pankin ja/tai EKP:n kanssa tehtävän yhteistyön ilmeinen laiminlyöminen.

Rahalaitokselle voidaan määrätä sakkoja, mikäli se ei noudata vähimmäisvaatimuksia. Myöhästymisestä aiheutuvan sakon määrään vaikuttaa tiedonantajan taseen loppusumma ja myöhästymispäivien lukumäärä. Epätarkkuuden ja käsitteellisen vastaamattomuuden yhteydessä sakko määräytyy virheellisten ja korjattujen tasetietojen välisen eron perusteella. EKP voi alentaa sakkoa lieventävien tai korottaa raskauttavien seikkojen perusteella.

Vältyäkseen mahdollisilta seuraamuksilta tiedonantajan tulee kiinnittää huomiota etenkin siihen, että tilastotiedot toimitetaan Suomen Pankille määräajassa. Suomen Pankki voi myöntää poikkeustapauksissa tiedonantajan pyynnöstä lisää aikaa raportointikalenterissa määriteltyyn määräaikaan. Pyyntö tulee esittää ennen määräajan umpeutumista.

Tiedonantaja on velvollinen toimittamaan Suomen Pankille oikeat tilastotiedot, eikä rikkomusten seurantajärjestelmän tarkoitus ole estää tietojen korjaamista. Tästä johtuen rikkomuskirjauksia ei tehdä vähäisistä korjauksista eikä ensimmäistä raportointia seuraavan ajanjakson aikana tehdyistä korjauksista⁵.

Rikkomusseurantaa koskevat kysymykset pyydetään lähettämään sähköpostisoitteeseen *Rahoitustilastot@bof.fi*.

⁵ Rikkomusseurannassa ei kirjata kuukauden (tai neljänneksen) *t* tietojen toimittamisen yhteydessä toimitettuja kuukauteen (tai neljännekseen) *t-1* kohdistuvia korjauksia.